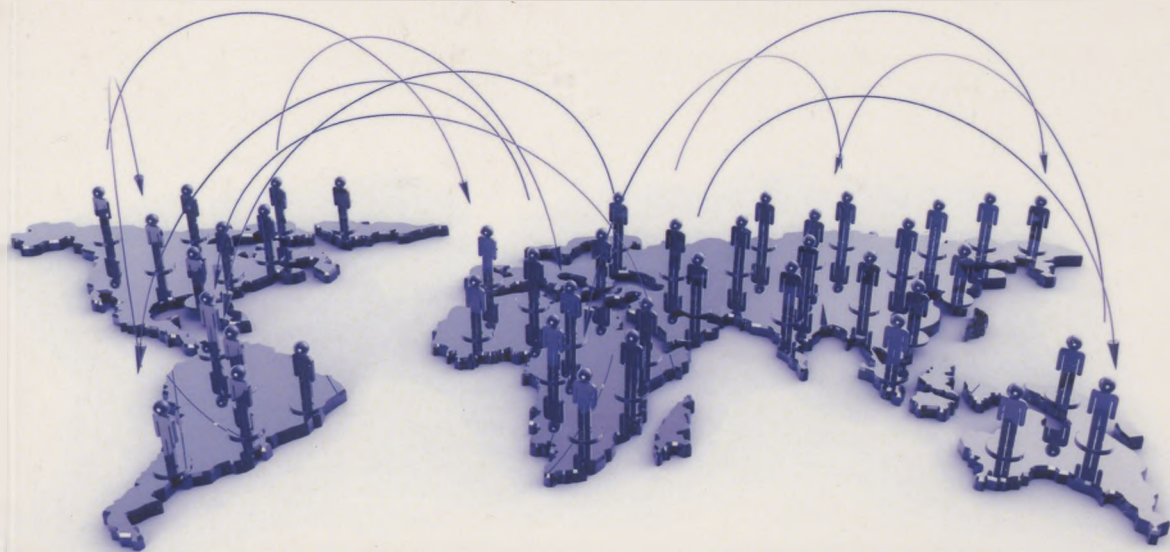

BEZPIECZENSTWO

FUNKCJONOWANIA W CYBERPRZESTRZENI

JEDNOSTKI – ORGANIZACJI – PAŃSTWA

Sylvia Wojciechowska-Filipek
Zbigniew Ciekanowski

BEZPIECZEŃSTWO

FUNKCJONOWANIA W CYBERPRZESTRZENI

JEDNOSTKI – ORGANIZACJI – PAŃSTWA

BEZPIECZEŃSTWO

FUNKCJONOWANIA W CYBERPRZESTRZENI

JEDNOSTKI – ORGANIZACJI – PAŃSTWA

Sylvia Wojciechowska-Filipek
Zbigniew Ciekanowski

Recenzenci: Prof. dr hab. Jarosław Wołęjszo
Dr hab. Henryk Wyrębek

© Copyright do wydania polskiego CeDeWu Sp. z o.o.
Wszelkie prawa zastrzeżone.

Zabronione jest kopiowanie, przetwarzanie i rozpowszechnianie w jakimkolwiek celu oraz postaci bez pisemnej zgody autorów i wydawcy.

Wydawnictwo CeDeWu oraz autorzy dołożyli wszelkich starań, aby treści zawarte w niniejszej publikacji były kompletne i rzetelne. Nie biorą jednak odpowiedzialności za ich wykorzystanie ani za związane z tym ewentualne naruszenie praw autorskich oraz za skutki działań wynikłe z wykorzystania informacji zawartych w książce.

Zdjęcie (grafika) udostępnione dzięki:
social network human 3d on world map #47438434 – Fotolia.com
Abstract Background Science Technology #93778624 – Fotolia.com

Projekt okładki: Agnieszka Natalia Bury

DTP: CeDeWu Sp. z o.o.

Wydanie I, Warszawa 2016

ISBN 978-83-7556-800-4
EAN 9788375568004

Wydawca: CeDeWu Sp. z o.o.

00-680 Warszawa, ul. Żurawia 47/49

e-mail: cedewu@cedewu.pl

Redakcja wydawnictwa: (4822) 374 90 20 lub 22

Fax: (4822) 827 38 89

Księgarnia Ekonomiczna

00-680 Warszawa, ul. Żurawia 47

Tel.: (4822) 396 15 00...01

Fax: (4822) 827 38 89

Księgarnia Internetowa

www.cedewu.pl

www.4books.pl

Made in Poland

Spis treści

Wstęp	9
-------------	---

Rozdział 1

Bezpieczeństwo funkcjonowania jednostki w sieci

– Sylwia Wojciechowska-Filipek	13
1.1. Społeczeństwo funkcjonujące w sieci	13
1.1.1. Cechy społeczeństwa informacyjnego	14
1.1.2. Wskaźniki rozwoju społeczeństwa informacyjnego	19
1.1.3. Media społecznościowe jako nowoczesna platforma komunikacji	28
1.1.4. Wykluczenie cyfrowe (<i>digital divide</i>) jako wykluczenie ze społeczeństwa	31
1.2. Zagrożenia związane z funkcjonowaniem w sieci	35
1.2.1. Zagrożenia psychospołeczne	36
1.2.1.1. Przeciążenie technologią i siecią	36
1.2.1.2. Uzależnienie od Internetu	40
1.2.2. Ryzyko prywatności	44
1.2.2.1. Nadużycia w celach komercyjnych	46
1.2.2.2. Naruszenie prywatności wynikające z działań niekomercyjnych	49
1.2.3. Ryzyko związane z przeprowadzaniem transakcji w sieci	52
1.2.4. Zagrożenia wynikające z działań przestępczych	56
1.3. Sposoby zapewnienia bezpieczeństwa w sieci	61
1.3.1. Ochrona przed zagrożeniami psychospołecznymi	61
1.3.1.1. Profilaktyka	61
1.3.1.2. Ochrona prawna	66
1.3.2. Ochrona prywatności w cyberprzestrzeni	69
1.3.2.1. Zapewnienie prywatności przez usługodawcę	69
1.3.2.2. Prawne sposoby ochrony prywatności	72
1.3.2.3. Informatyczne sposoby ochrony prywatności	75
1.3.3. Zapewnienie bezpieczeństwa transakcjom w sieci	77
1.3.3.1. Ochrona logistycznej obsługi sprzedaży	78
1.3.3.2. Zabezpieczenia rozliczeń transakcji	82

Rozdział 2

Bezpieczeństwo funkcjonowania organizacji w sieci

– Sylwia Wojciechowska-Filipek	91
2.1. Wirtualizacja działalności organizacji	92
2.1.1. Definicja i cechy organizacji wirtualnej	95
2.1.2. Korzyści z wirtualizacji działalności	98
2.1.3. Typologia e-organizacji	102
2.1.3.1. E-administracja	102
2.1.3.2. E-biznes	107
2.1.3.3. E-handel	111
2.1.3.4. E-bankowość	118
2.1.3.5. E-zdrowie	129
2.1.3.6. E-edukacja	133
2.2. Ryzyko funkcjonowania organizacji w sieci	137
2.2.1. Zagrożenia informacji i systemów informacyjnych	138
2.2.2. Ryzyko wirtualnej współpracy	144
2.2.3. Ryzyko prawne	149
2.3. Zabezpieczenia działania organizacji w cyberprzestrzeni	155
2.3.1. Nietechniczne środki ochrony	156
2.3.1.1. Polityka bezpieczeństwa i zarządzanie ryzykiem	156
2.3.1.2. Podnoszenie jakości usług jako ochrona przed ryzykiem funkcjonowania w sieci	162
2.3.1.3. Prawne środki ochrony	167
2.3.2. Techniczne środki ochrony	172
2.3.2.1. Urządzenia techniczne	173
2.3.2.2. Środki programowe	176
2.3.2.3. Środki kontroli dostępu	178
2.3.2.4. Środki kryptograficzne	181
2.3.2.5. Protokoły	184

Rozdział 3

Bezpieczeństwo państwa w cyberprzestrzeni – Zbigniew Ciekanowski

3.1. Państwo a współczesne technologie informatyczne	187
3.1.1. E-społeczeństwo	189
3.1.2. Wymagania sieci teleinformatycznych	191
3.1.3. Ochrona danych osobowych i informacji niejawnych	194
3.1.4. Podział informacji	197
3.1.5. Dostęp do informacji	200
3.2. Zagrożenia w cyberprzestrzeni	203

3.2.1. Cyberprzestępczość	203
3.2.2. Cyberterroryzm.....	205
3.2.3. Zagrożenia związane z Internetem	207
3.2.4. Zagrożenia bezprzewodowe	209
3.2.5. Szpiegostwo komputerowe.....	210
3.2.6. Cyberwojny jako nowoczesny sposób walki.....	211
3.2.7. Zagrożenia dla instytucji państwowych	216
3.3. Zapewnienie bezpieczeństwa w cyberprzestrzeni	218
3.3.1. Ocena bezpieczeństwa systemów teleinformatycznych.....	218
3.3.2. Cyberterroryzm w prawodawstwie międzynarodowym	222
3.3.3. Cyberprzestępczość – uwarunkowania prawne	223
3.3.4. Strategia Bezpieczeństwa Polski	225
3.3.5. Międzynarodowa współpraca przy zwalczaniu cyberterroryzmu.....	228
3.3.6. Uwarunkowania budowania bezpieczeństwa w cyberprzestrzeni	232
3.3.7. Europejskie organizacje w walce z cyberprzestępczością.....	236
3.3.8. Ochrona cyberprzestrzeni w Polsce	237
3.3.9. Wyspecjalizowane instytucje zajmujące się ochroną cyberprzestrzeni.....	239
3.3.10. Zadania policji w walce z cyberprzestępczością.....	241
3.3.11. Systemy osobowego i kryptograficznego zabezpieczenia infrastruktury teleinformatycznej.....	244
Podsumowanie.....	257
Bibliografia	261
Pozycje zwarte	261
Artykuły.....	266
Źródła prawa	272
Netografia	273

BEZPIECZEŃSTWO FUNKCJONOWANIA W C

Szybki rozwój technologii informacyjno-komunikacyjnych wprowadził w całości społeczeństwa, funkcjonowaniu gospodarki i państwa. Pojawiła w cyberprzestrzeni, a więc w przestrzeni wirtualnej, w której komunikują się połączone lub inne media cyfrowe. Funkcjonowanie w sieci, obok licznych korzyści, generuje ryzyko. Będzie to zarówno ryzyko związane z naruszeniem bezpieczeństwa informacyjnych, ryzyko związane z przeprowadzaniem transakcji w sieci, ryzyko prywatności zagrożeń mogą być zarówno działania przypadkowe, jak też świadome i celowe, w tym na przestępczość teleinformatyczna (oszustwa komputerowe, szpiegostwo komputerowe, hackerstwo itp.), aż po cyberterrorizm czy walkę cybernetyczną. Z tego względu zapewnienie bezpieczeństwa w sieci jest poważnym wyzwaniem zarówno dla organizacji, jak i państwa, a świadome korzystanie z Internetu przez obywateli staje się wymogiem współczesnych czasów, tak jak umiejętność czytania i pisania.

Zakres książki obejmuje zagadnienia, z którymi spotyka się praktycznie każdy – osoby prywatne, pracownicy i osoby zarządzające różnymi organizacjami, instytucjami czy państwem. Z jednej strony, książka systematyzuje i wyjaśnia pojęcia związane z wirtualizacją działalności, z drugiej strony – pokazuje, jak Internet wpłynął na funkcjonowanie wszystkich jego użytkowników. Rodzaje i skala zarówno korzyści, jak również zagrożeń związanych z funkcjonowaniem w cyberprzestrzeni różnią się jednak w zależności od użytkownika sieci, dlatego też w opracowaniu autorzy zdecydowali się przeanalizować bezpieczeństwo korzystania z sieci na trzech odmiennych poziomach: jednostki, organizacji oraz państwa.

Dr inż. Sylwia Wojciechowska-Filipek – z-ca Dyrektora Instytutu Ekonomicznego Społecznej Akademii Nauk w Warszawie, adiunkt w Katedrze Bankowości i Ubezpieczeń SAN. Absolwentka Politechniki Wrocławskiej. Doktorat z nauk ekonomicznych na Wydziale Zarządzania Uniwersytetu Warszawskiego. Wieloletni menedżer w sektorze bankowym. Były prodziekan i dziekan Wydziału Informatycznych Technik Zarządzania w WSiSiZ w Warszawie. Specjalizuje się w systemach informacyjnych oraz wirtualizacji działalności organizacji. Autorka sześciu książek i kilkudziesięciu publikacji naukowych z ww. zakresu.

Dr hab. inż. Zbigniew Ciekankowski – pracownik wielu uczelni – m.in. PSW im. Papieża Jana Pawła II w Białej Podlaskiej, AON, UKSW w Warszawie i innych. Kierownik Zakładu Zarządzania Bezpieczeństwem Wewnętrznym PWST-E w Jarosławiu. Jego zainteresowania naukowe skupiają się zarówno wokół zagadnień związanych z zarządzaniem zasobami ludzkimi, jak i z szeroko rozumianym bezpieczeństwem. Autor kilkudziesięciu książek i ponad stu opracowań krajowych i zagranicznych z powyższej problematyki.

KSIĘGARNIA INTERNETOWA
www.cedewu.pl

Infolinia +48 (22) 396 15 00
Zamówienia telefoniczne
+48 (22) 396 15 01

CENA 65 zł

ISBN 978-83-7556-800-4
EAN 9788375568004